

Uchwała Nr 4200.II.69.2024

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 5 sierpnia 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę Ujsolę kredytu długoterminowego w wysokości 3.150.000 zł

Na podstawie art. 13 pkt 1, art. 19 ust. 2 i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Krystyna Zawiaślak

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną** opinię o możliwości spłaty przez **Gminę Ujsolę** kredytu długoterminowego w kwocie **3.150.000 zł**.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Opinia o możliwości spłaty kredytu przez Gminę Ujsolę została wydana na wniosek Wójta Gminy Ujsolę z dnia 17 lipca 2024 r. w oparciu o materiały obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego w okresie obejmującym zaciągnięcie i spłatę zobowiązania. Podstawą zaciągnięcia kredytu jest Uchwała Rady Gminy Ujsolę Nr III/20/2024 z dnia 10 lipca 2024 r. w sprawie zaciągnięcia w roku 2024 kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów. Zgodnie z uchwałą kredyt zostanie zaciągnięty w 2024 r. w kwocie 3.150.000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie planowanego deficytu

budżetu w kwocie 2.796.624,50 zł oraz na spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 353.375,50 zł. Spłata kredytu nastąpi w latach 2026-2031, a źródłem jego spłaty będą dochody własne Gminy. Zgodnie z harmonogramem wskazanym we wniosku Wójta Gminy spłaty będą dokonywane w kwotach: 150.000 zł w 2026 roku, 548.300 zł w 2027 roku, 650.000 zł w 2028 roku, 700.000 zł rocznie w latach 2029-2030, 401.700 zł w 2031 roku. Zabezpieczeniem spłaty kredytu ustanowiono weksel *in blanco* wraz z deklaracją wekslową.

Opinia o możliwości spłaty kredytu została wydana po przeprowadzeniu analizy sytuacji finansowej Gminy Ujsoły, w której wyniku ustalono, co następuje.

Budżet Gminy na 2024 rok, po zmianach zakłada:

– dochody ogółem	w kwocie	40.077.915,38 zł,
– przychody ogółem	w kwocie	3.508.224,50 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
– wnioskowanego kredytu	w kwocie	3.150.000,00 zł,
– wolnych środków	w kwocie	358.224,50 zł,
– wydatki ogółem	w kwocie	43.008,139,88 zł,
– rozchody ogółem	w kwocie	578.000,00 zł,
<i>w tym z tytułu:</i>		
– spłaty kredytu	w kwocie	578.000,00 zł.

Uchwała budżetowa Gminy Ujsoły podjęta na 2024 rok wraz ze zmianami, zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.) określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganego kredytu na pokrycie planowanego deficytu budżetu w wysokości 2.796.624,50 zł oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów w wysokości 353.375,50 zł. Zaciągnięcie przedmiotowego zobowiązania wyczerpuje ustalony limit.

Budżet na 2024 rok został zaplanowany z uwzględnieniem wymogu określonego w art. 242 wyżej wymienionej ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, przy uwzględnieniu uregulowań z art. 9 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1927 z późn. zm.) i art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.). Do ustalenia powyższej relacji na lata 2024-2025 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, co wynika z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964). Uchwalona wieloletnia prognoza finansowana wraz z jej zmianami przewiduje również zachowanie powyższej zasady w kolejnych latach prognozy.

Podstawą prognozowania wieloletniego w Gminie Ujsoły jest uchwała Rady Gminy Ujsoły Nr LIX/433/2023 z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Ujsoły. W wieloletniej prognozie finansowej i jej zmianach zostały uwzględnione spłaty rat i koszty obsługi kredytów zaciągniętych w latach poprzednich oraz planowanego do zaciągnięcia, którego dotyczy niniejsza opinia wraz z należnymi odsetkami. Zgodnie z prognozą w okresie spłaty przedmiotowego kredytu budżet Gminy mogą obciążyć spłaty wynikające z udzielonych poręczeń. Znajduje to odzwierciedlenie w planowanych rozchodach, w których ujęto przypadające do spłaty raty kapitałowe oraz w planowanych wydatkach, które obejmują odsetki od poszczególnych rodzajów zobowiązań oraz potencjalną spłatę poręczeń wraz z odsetkami.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, uwzględniając regulacje zawarte w art. 9 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat rat kredytów i pożyczek, wykupów papierów wartościowych zaciąganych lub emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i w art. 90 ustawy o finansach publicznych oraz innych długoterminowych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 tej ustawy wraz z należnymi w danym roku wydatkami bieżącymi na obsługę powyższych zobowiązań, potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń i gwarancji oraz doliczonych na podstawie art. 244 ustawy o finansach publicznych zobowiązań współtworzonego przez jednostkę związku, do planowanych dochodów bieżących budżetu - przekroczy dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań. Wskaźnik ten w latach 2022-2025 wyliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły, o których mowa w art. 243 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz pkt 3 lit. a i c ustawy o finansach publicznych. W przypadku Gminy Ujsoły wskaźnik obliczany jest w oparciu o okres 7-letni zgodnie z wyborem dokonany przez Wójta Gminy Ujsoły na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Począwszy od 2026 roku powyższy wskaźnik obliczany jest jako średnia arytmetyczna z obliczonych dla ostatnich siedmiu lat relacji - dochodów bieżących pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu, po zastosowaniu pomniejszeń dochodów i wydatków bieżących o tytuły z art. 243 ust. 2 ustawy o finansach publicznych. Przy obliczaniu powyższego wskaźnika zastosowanie mają również art. 15zob ust. 2 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 340 z późn. zm.), art. 79 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U. z 2020 r. poz. 2400 z późn. zm.), art. 110 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz. 167 z późn. zm.), art. 35 ust. 2 ustawy

z dnia 9 czerwca 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1265 z późn. zm.) oraz art. 28 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1630 z późn. zm.).

W latach 2024-2025 regionalna izba obrachunkowa, wydając opinię o możliwości spłaty zobowiązań, ocenia w szczególności wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych. Zaciągnięcie zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych, co wynika z art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.).

Z uchwalonej wieloletniej prognozy finansowej Gminy Ujsoły wraz ze zmianami wynika, że w latach 2024-2031, tj. w okresie, w którym będzie następować zaciągnięcie i spłata kredytu wraz z odsetkami zostanie spełniona relacja określona w art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, gdyż w każdym roku objętym prognozą planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu Gminy w stosunku do planowanych dochodów bieżących budżetu pomniejszonych o dotacje i środki na cele bieżące nie są większe, niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań ustalony dla poszczególnych lat.

Obciążenia te aktualnie wynoszą:

- w roku 2024 – 4,33%, przy dopuszczalnym wskaźniku 14,13%,
- w roku 2025 – 2,87%, przy dopuszczalnym wskaźniku 12,36%,
- w roku 2026 – 3,95%, przy dopuszczalnym wskaźniku 10,26%,
- w roku 2027 – 4,30%, przy dopuszczalnym wskaźniku 9,71%,
- w roku 2028 – 3,61%, przy dopuszczalnym wskaźniku 8,42%,
- w roku 2029 – 3,54%, przy dopuszczalnym wskaźniku 6,98%,
- w roku 2030 – 3,26%, przy dopuszczalnym wskaźniku 5,61%,
- w roku 2031 – 1,77%, przy dopuszczalnym wskaźniku 6,25%.

Skład stwierdził, że planowana w 2024 roku łączna kwota zadłużenia Gminy w wysokości **3.706.000 zł** stanowi 9,2% do planowanych dochodów budżetu ogółem, z tym, że na Gminę przypadają jeszcze zobowiązania współtworzonego przez nią związku oraz potencjalne zobowiązania z tytułu udzielonych poręczeń. Wykazane kwoty zobowiązań związku współtworzonego przez Gminę, niekorzystające z wyłączeń ustawowych i przypadające do spłaty w latach 2024-2027 według danych z poz. 10.4 wieloletniej prognozy finansowej wynoszą **567.564,02 zł**, na natomiast potencjalne spłaty wynikające z udzielonych poręczeń na lata 2024-2032 wykazane w poz. 2.1.2 prognozy wynoszą **2.858.024,13 zł**. Ponadto ze sprawozdania kwartalnego Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych na koniec II kwartału 2024 r. wynikają zobowiązania krótkoterminowe w kwocie **449.167,69 zł**, które wymagają obligatoryjnej spłaty do 31 grudnia br.

Skład Orzekający stwierdził również, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Ujsoły dysponuje kwotą przychodów własnych w wysokości ponad 700 tys. zł z tytułu wolnych środków, stanowiących nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w art. 217 ust. 2 pkt 5 i 8 ustawy o finansach publicznych, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek

z lat ubiegłych, niezaangażowanych do budżetu 2024 roku (zaangażowano do planu 2024 r. - 358.224,50 zł, a wykonanie wynosi 1.078.239,14 zł – zgodnie ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie budżetu jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2024 r.). W ocenie Składu Orzekającego Organy jednostki samorządu terytorialnego powinny w pierwszej kolejności rozważyć finansowanie potrzeb budżetu 2024 roku wolnymi środkami zamiast zaciąganiem nowym zadłużeniem w postaci kredytu, którego spłata i obsługa będzie generować dodatkowe wydatki budżetowe.

W ocenie Składu Orzekającego, według aktualnych danych i informacji, zaciągnięcie opiniowanego zobowiązania nie zagraża realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i w następnych latach jego obsługi i spłaty.

Skład wskazuje, jednakże na trudne do przewidzenia skutki społeczno-gospodarcze zachodzących zmian uwarunkowań prawno-finansowych oraz społeczno-ekonomicznych zwiększających ryzyko prowadzenia gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego oraz na konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego, gdyż co należy raz jeszcze podkreślić zaciągane zobowiązania nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych.

Skład zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku wystąpienia nowych nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa jednostki może ulec zmianie.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w **terminie 14 dni** od dnia jej doręczenia.

PRZEWODNICZĄCA
II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak